

BHV-forum 16 september

Chefläkare Per Gyllén

Förvaltningsjurist Jasmine Nikolovski

Agenda

- Sekretess/Tystnadsplikt
- Patientdatalagen/Sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation
- Försegling av journal
- Patientsäkerhet
- Inkomna frågor
- Styrande, stödjande dokument "livlinor"

Sekretess/tystnadsplikt inom hälso- och sjukvården

Sekretess/tystnadsplikt

Sekretess/tystnadsplikt innebär ett förbud att avslöja en uppgift

- Muntligen
- Genom utlämnande av patientjournalen
- På något annat sätt
- Förbud att avslöja eller utnyttja en uppgift följer med anställning

Hälso- och sjukvårdssekretess, offentlig

25 kap. 1 § OSL

- **Huvudregeln** – sekretess gäller om *enskilds hälsotillstånd* och *andra personliga förhållanden*
- Undantag - om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller närstående lider men
 - Personliga förhållanden - psykisk ohälsa, adress, vid vilken enhet vård sökts och ekonomi
 - Närstående - make/maka, sambo, barn, nära vänner
Notera att släktskap inte krävs!
- En prövning måste göra i det enskilda fallet!

Tystnadsplikt inom privat verksamhet, 6 kap. 12 § PSL

- Den som tillhör eller har tillhört hälso- och sjukvårdspersonalen inom den enskilda hälso- och sjukvården får **inte obehörigen röja** vad han eller hon i sin verksamhet har fått veta om en *enskilds hälsotillstånd* eller *andra personliga förhållanden*. Som obehörigt röjande anses inte att någon fullgör sådan uppgiftsskyldighet som följer av lag eller förordning
- Sekretess enligt OSL är *vägledande* för tolkningen av vad som är ett "obehörigt röjande"
- IVO är överprövningsmyndighet

Barnet, vårdnadshavarna och sekretess

- Om det är uppgifter som behövs för att vårdnadshavaren ska kunna fullgöra sitt uppdrag som vårdnadshavare. Undantag vid betydande men, 12 kap 3 § OSL.
- Om det är andra uppgifter som vårdnadshavaren inte behöver för att "fullgöra" sitt uppdrag gäller sedvanlig sekretess enligt OSL 25 kap/PSL 6 kap (endast "vanligt" men/obehörigt röjande)

"När patienten är ett barn ska **även** barnets vårdnadshavare få information"

[Barn och vårdnadshavare i hälso- och sjukvården - Frågor och svar om vård och behandling samt sekretess](#)

Information till barn och vårdnadshavare

- Sekretess-/tystnadspliktsbestämmelserna gäller
Menprövning måste göras!
- Med barnets ökade mognad och stigande ålder ska hänsyn tas till barnets vilja
- Har två vårdnadshavare gemensam vårdnad kan vem som helst av dem begära ut en kopia av barnets journal eller annars ha rätt att få uppgifter
- Vid enskild vårdnad är det endast vårdnadshavaren som kan få ta del av journal/uppgifter alternativt samtycka till utlämnande av barnets journal

Tänk på detta!

Huvudregel: Patientsekretess

Samtycke?

Sekretessbrytande regel?

Menbedömning!/Obehörigt röjande!

Patientdatalagen och Lag om sammanhållen vård och omsorgsdokumentation

Patientdatalagen

- Vid vård av patienter ska det föras patientjournal
- Journalen ska bidra till en god och säker vård av patienten
- En patientjournal är även en informationskälla för:
 - Patienten
 - Uppföljning och utveckling av verksamheten
 - Tillsyn och rättsliga krav
 - Uppgiftsskyldighet enligt lag
 - Forskning
- Uppgifter ska hanteras och förvaras så att inte obehöriga får tillgång till dem
- Skydda patientens personliga integritet

Sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation

Uppgifter från annan vårdgivare **(privat/region)** ex NPÖ

Tillåtet

- Om aktuell patientrelation och det finns ett samtycke
- Uppgifterna kan antas ha betydelse för att förebygga, utreda eller behandla sjukdom eller skada hos patienten

Otillåtet

- Om patienten begärt yttre spärr
- Annat skäl tex undervisning, kvalitetsuppföljning

Undantag

- Om fara för liv/hälsa och patientens samtycke inte kan inhämtas.
- Uppgifterna ska antas ha betydelse för den akuta vården

Sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation forts

- Om patienten är ett **barn**:
 - 3 kap 1 § - **SAMTYCKE** från barn eller vårdnadshavare krävs **INTE!!**
- Vårdnadshavare kan INTE spärra uppgifter om barnet
- Vårdgivaren kan ta del av uppgifter om
 - Det finns aktuell patientrelation
 - Uppgifterna kan antas ha betydelse för att förebygga, utreda, behandla sjukdom eller skada hos patienten

Försegling av journal

- **Ändrad rutin för skydd i 1177 Journal för barn och unga**

- Västra Götalandsregionen har ändrat rutinen för skyddsåtgärder i 1177 för barn och unga. Tidigare har både kontot på 1177.se och 1177 Journal förseglats vid särskilda situationen, till exempel vid skyddad identitet eller misstanke om att någon far illa.
- Efter tekniska förändringar hos Inera AB bedöms det nu vara tillräckligt att endast försegla kontot på 1177.se. Den tidigare dubbla förseglingen tas därför bort.
- Rutinen för upplåsning vid 18 års ålder ändras också. När en ungdom fyller 18 år låses kontot på 1177.se upp automatiskt. Då blir både kontot och 1177 Journal tillgängliga för den unge. Tidigare förseglingar som gjorts enligt den gamla rutinen upphör samtidigt.

[Här kan du läsa den nya rutinen.](#)

Patientsäkerhetslagen

2010:659

Patientsäkerhetslagen

- Skydda patienten från vårdskador
- Förebygga risker genom systematiskt arbete
- Flytta fokus från skuld till lärande
- Lägga huvudansvaret på vårdgivaren
- Skapa öppenhet gentemot patienten

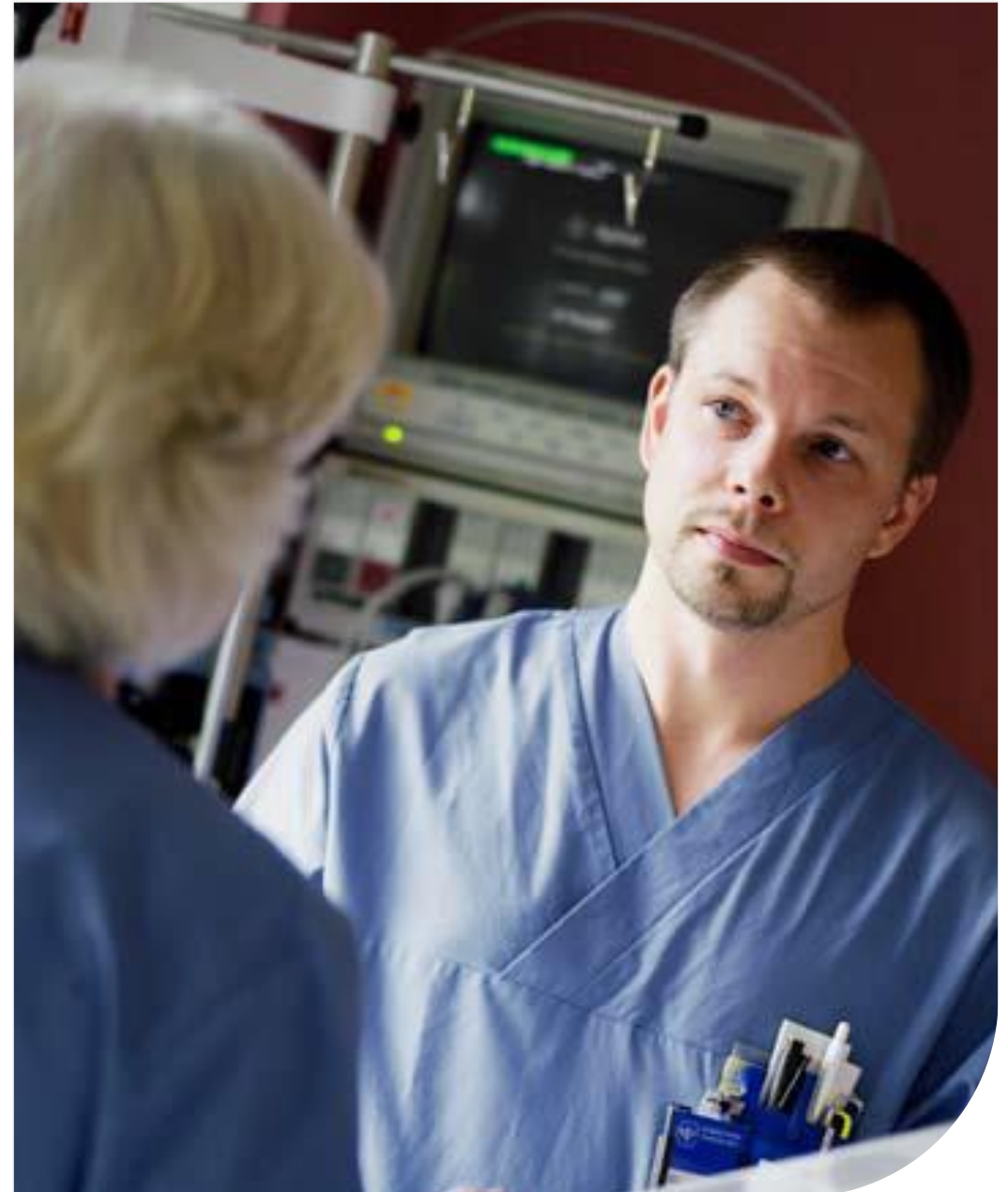
Chefläkarens arbetsuppgifter

- Patientsäkerhet - Övergripande ansvar på systemnivå
- Lex Maria - Bedömning, anmälan, uppföljning
- Intern tillsyn - Granskning av riskverksamheter
- Verksamhetsstöd - Stöd och krav på chefer
- Myndighetskontakt - Medicinsk kontakt med IVO
- Lagstiftning - Tolkning och tillämpning
- Etik & prioritering - Stöd vid svåra avvägningar
- Riskanalys - Trender, mönster, systemrisker
- Säkerhetskultur - Öppenhet och lärande
- Utbildning - Patientsäkerhet och lagar

Hälso- och sjukvårdspersonal har också eget ansvar!

- Bidra till hög patientsäkerhet
- Arbeta i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet
- Ge sakkunnig och omsorgsfull hälso- och sjukvård, i samråd, med omtanke och respekt
- Rapportera risker för vårdskador samt händelser som medfört eller hade kunnat medföra vårdskador

Inkomna frågor

Förutsättningar för att ta del av information i NPÖ/Asynja Visph

- Nylistade barn på BVC där BVC flera gånger har bjudit in barnet till BVC utan att ha fått kontakt. Då skulle det vara bra att kunna se i NPÖ om barnen har fått sina besök och BVC behöver inte känna oro.
- **Vad gäller?**
Är det strikt förbjudet i alla lägen att gå in i NPÖ såvida inte vårdnadshavare muntligt godkänner?

Felaktiga uppgifter i folkbokföringen

Om ni upptäcker att en familj inte är bosatta på den adress de anger är ni skyldiga att anmäla detta till Skatteverket, SKR, underrättelseskyldighet enligt folkbokföringslagen.

[Underrättelseskyldighet, felaktiga uppgifter i folkbokföringen | SKR](#)

Dokumentation av kontaktuppgifter i journal

- Barn placerat i familjehem med *hemlighållande av vistelseort* sedan födelsen, barnet har vanligt personnummer och journalen är **Förseglad**.
- Enligt socialtjänsten som placerat barnet gäller planeringen nu och bedöms vara långsiktig, men beslutet av hemlighållande av ort m.m. kommer att omprövas enligt rutin. **Hur ska kontaktpersoner för barnet anges i journalen?**

Utlämnande av journal till ny BVC

- Mamma och barn flyttar, emot pappas vilja, och har nu skyddad identitet. BHV-ssk kan inte läsa NPÖ. Är en hel del med detta barn. Mamman har flytt då hon inte vågat stanna kvar i relationen med pappan, vårdnadstvist pågår.
- Hur ska man tänka? För barnets bästa är det viktigt att journal överförs. Vet inte om pappan godkänner att journal skickas, vill heller inte berätta något för pappan, eftersom barnet har skyddad identitet av en anledning.

Utlämning av journal forts.

- Vid begäran/rekvisition av journal där en del notat finns under "undantag från direkt åtkomst " även gjorts en orosanmälan. Ska dessa uppgifter lämnas ut till nästa BVC eller inte?

Vaccination för LVU-placerat barn

Ett tidigare ovaccinerat barn kommer till BVC tillsammans med familjehemsförälder. De biologiska föräldrarna har tidigare motsatt sig vaccination. Barnet är placerat enligt LVU.

Får du påbörja vaccination vid besöket?

Dokumentation i barnets journal

Fråga om dokumentation och vilka uppgifter som är lämpliga att föra in i barnets journal. I dagsläget upplevs detta hanteras olika mellan medarbetare på BVC.

- Var går gränsen för vad som kan och bör dokumenteras i barnets journal?
- Hur kan vi dokumentera på ett sätt som är både rättssäkert och barncentrerat
- En viktig aspekt är också att journalen ska möjliggöra kontinuitet, så att en annan BHV-sjuksköterska vid behov kan ta över och få tillräcklig förståelse för barnets och familjens situation.

Forts. Dokumentation i journal

- Vi på BVC får inte information om barnets genetiska ursprung, ifall inte föräldrarna spontant berättar om det. På BMM frågar de alla föräldrar men vi på BVC har inte informationen. Är detta ett problem eller ej?
- Hur journalför vi på korrekt sätt? Frågan blir bland annat aktuell i fråga om ärftliga sjukdomar/tillstånd.

Styrande, stödjande dokument "livlinor"

- [Riktlinje skyddade personuppgifter 2021-2026](#)
- [Rutiner för barn i 1177 journal - Vårdgivarwebben Västra Götalandsregionen](#)
- [Rutin vårdnadshavares och barns utökade/begränsade åtkomst till barns journal via direktåtkomst](#)
- [Patienter med skyddade personuppgifter och barn placerade i samhällsvård](#)
- [Vägledning vid utlämnande av patientjournal i Regionhälsan.pdf](#)

Tack för oss!

- Per Gyllén, chefsläkare Regionhälsan
per.gyllen@vgregion.se
- Jasmine Nikolovski, jurist Närhälsan och Regionhälsan
jasmine.nikolovski@vgregion.se

